

יצור חשמל סולארי לצריכה עצמית בשיטת "מונה נטו"

אוקטובר 2012
חוזר מקצועי מספר 99/12

ביום 16 באוקטובר 2012, פרסמה הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל (להלן "רשות החשמל"), מסמך לשימוע, העוסק בהסדרה של יצור חשמל לצריכה עצמית באמצעות מערכות סולאריות. הציבור יכול להגיב על המסמך עד ליום 1 בנובמבר 2012, ולאחר מכן תפרסם הראשות הסדרה מחייבת בנושא זה. על פי המסמך לשימוע, תקופת ההסדרה תהיה, בשלב ראשון עד סוף שנת 2013, וכן תיקבע מכסה של MW 150, אשר תאפשר קיזוז יתרות קרדיט, ומעבר לכך לא ניתן יהיה לצבור יתרות אלו.

• עקרונות ההצעה

- כל צרכן בעל מונה תע"ז, יוכל להקים מערכת סולארית בתחומו, לייצר את החשמל אותו הוא צורך ולחסוך את רכישת החשמל מחברת החשמל לישראל (להלן "חח"י").
- מודל ההתחשבות יהיה מבוסס על מונה יצור, שיותקן במתקן הסולארי, כאשר בגין כל קילוואט שיווצר במערכת יקבל הצרכן זיכוי ממחלק החשמל, לפי המחיר המתאים אותו היה אמור הצרכן לשלם במועד הייצור.
- במידה והמערכת ייצרה יותר קילוואט מאשר הצרכן צרך, ייזקף לזכותו חשבון קרדיט, אשר יקוזז מחשבון החשמל שלו בעתיד.
- ניתן יהיה להעביר יתרות קרדיט בין צרכנים באותו שטח חלוקה ובאותה בעלות.

• נקודות שנדרשת בגינן הבהרה

- האם, בנוסף לחיסכון במחיר החשמל, יקבל בעל המערכת תוספת זיכוי (תשלום) בגין הפחתת מזהמים - קבלת פרמיה כזו תעלה את הכדאיות הכלכלית לייצור העצמי.
- האם יקבע, כי יש לקזז מהזיכוי מרכיבי עלות של זמינות הרשת וגיבוי.
- האם ניתן יהיה לייצר באתרי יצור סמוכים לישוב (מאגר, שטחי קרקע) ולהזדכות על החשמל בשטח הישוב.
- כיצד תבוצע ההתחשבות בין מחלק החשמל ההיסטורי לצרכנים השונים בשטחו.
- השפעות מס של העברת קרדיט בין צרכנים שונים.

• היבטים כלכליים

- הכנסות המערכת נגזרות מהחיסכון ברכישת חשמל של הצרכן, ככול שעלות החשמל גבוהה יותר לצרכן - הכדאיות גדלה. כך למשל, לצרכני מתח נמוך היצור העצמי משתלם יותר מאשר לצרכני מתח גבוה.
- עלויות ההתקנה של המערכת מהוות את עלות היצור העיקרית. ככול שעלויות אלו יהיו קטנות יותר - הכלכליות של היצור העצמי גדלה.
- על פי חישובים שערכנו, בתעריף חשמל נחסך של כ-0.5 ש"ח לקו"ט"ש, לפני מע"מ, ובעלות הקמה של 6,000 ש"ח ל-KW מותקן - התשואה להשקעה יכולה להגיע לכ-9%, והתשואה להון (בהנחה של 20% הון עצמי), הינה מעל 15%.
- יש להביא בחשבון, כי הפרויקט מבוסס על עלות החשמל של הצרכן ולא על תעריף מובטח מהמדינה, כמו בהסדרות הסולאריות הקדמות. המשמעות הינה, שרידת תעריף החשמל לצרכן, או הקטנת הצריכה שלו תפגע בכדאיות הכלכלית.

• המלצות

- אנו סבורים שהמודל העסקי יכול להיות מעניין כלכלית, ועל כן יש לבחון את הנתונים לכל פרויקט לגופו, היינו מה תעריף החשמל כיום, האם יש תחזיות לשינוי בתעריף החשמל (התחברות ליצרן פרטי וכדומה), מהן עלויות הקמת הפרויקט (האם יש צורך בעלויות נוספות להתאמת הגג מעבר לעלויות המערכת) ועוד.
- מומלץ להמתין עד לפרסום אמות המידה הסופיות, לאחר התייחסות לשימוע שפורסם.
- לקיבוצים שנכנסו להסדרה של "מחלקי חשמל היסטוריים" - מומלץ ללמוד את ההערכות הנדרשת ממחלק החשמל להסדרת היצור העצמי.
- כמו כן, מומלץ לבחון את הפרויקטים הסולאריים שהוגשו בהסדרות התעריפיות בעבר - במידה ופרויקטים אלו עדין לא קיבלו רישיון מותנה - אפשר לשקול הסבת הגג להסדרה של "מונה נטו".
- במידה ולאחר פרסום אמות המידה הסופיות והניתוח הכלכלי, עולה שהפרויקט כדאי, אנו ממליצים לבחון בכובד ראש את קידומו של הפרויקט.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות ל:

רו"ח אלון ראובני, בטלפון: 052-4771747 alonr@mbt.org.il